IMPACTUL ARTEI CONTEMPORANE ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIALE (CAZUL REPUBLICII MOLDOVA)

Lia SCLIFOS

CZU: 316.42:7(478) lia.sclifos10@gmail.com

Contemporary art in Moldova fosters social development by challenging traditional norms and encouraging critical thinking. It bridges cultural gaps, promotes dialogue, and stimulates community engagement. Artists address social issues such as identity, migration, and political instability, raising awareness and inspiring change. This creative expression not only enriches cultural heritage but also empowers individuals, fostering a more inclusive and progressive society in Moldova.

Arta este o modalitate de a transmite gândurile, emoţiile şi experienţele trăite de artist, fiind un limbaj universal. De la picturile pe pereţii peşterilor până la formele moderne, arta a fost mereu un mijloc de comunicare. Societatea se bucură de diverse forme de artă, cum ar fi pictura, muzica, dansul şi literatura, fiecare oferind o perspectivă unică asupra lumii. În Republica Moldova, cu 1194 instituţii culturale şi 821 locuri de muncă în artă în an.2022, există un peisaj cultural divers şi vibrant. Dezvoltarea culturală este esenţială pentru progresul social, educaţional şi creativ, contribuind la formarea personalităţii şi valorilor indivizilor şi comunităţilor. În acest context, scopul lucrării constă în analiza influenţei artei contemporane la dezvoltarea socială a societăţii moldoveneşti, evidenţiind modul în care aceasta influenţează perspectivele, comportamentele şi interacţiunile sociale şi identificând mecanismele prin care arta contemporană poate contribui la promovarea schimbărilor în societate.

Pentru realizarea scopului propus s-a aplicat un design de cercetare, care cuprinde: *metoda interviului aprofundat*, aplicat în rândul a 2 experţi în scopul identificării rolului şi perspectivelor de dezvoltare a artei contemporane în Republica Moldova; *ancheta sociologică în bază de chestionar autoadministrat online*, aplicată pe un eşantion de 51 tineri care studiază în domeniul artei şi tineri care au realizat studii în acest domeniu.

Din punct de vedere sociologic, prin asimilarea operei de artă în structura personalităţii, cultura artistică determină comportamentul, relaţiile şi activităţile sociale ale individului. În susţinerea acestei idei putem menţiona că influenţa mijloacelor artei reprezintă un stimul de reproducere în activitatea creatoare a individului, subliniind totodată că există o condiţionalitate reciprocă între dezvoltarea spiritualităţii şi relaţiile sociale, ceea ce reprezintă o tendinţă a progresului social, în care se formează personalitatea creativ-activă. Potrivit concepţiei date cultura reprezintă un factor major al formării modului de viaţă, iar prin activitatea practică a personalităţii se reali-

zează năzuința (tendința) spre asimilare a valorilor spirituale în scopul transformării lumii și a sinelui [1, p. 3].

Arta este folosită ca punct de referință și element esențial în procesul de autoidentificare a unei persoane. În acest context, are un impact semnificativ asupra dezvoltării artei și formării culturii artistice a personalității, care este definită ca un sistem al: necesităților artistice; intereselor și orientărilor artistice; competențelor artistice, inclusiv capacității de creație, imaginației, dezvoltării lumii emoțional-afective; experienței și profunzimii percepției artistice; cunoștințele teoriei și istoriei artei; gradului caracterului activității creative și executive [2, p. 18].

Conform datelor cercetării, arta este percepută de tineri ca având are un impact social diversificat, cu accent major pe educarea publicului în privința perspectivelor și experiențelor variate (20 persoane). Într-o măsură semnificativă, arta este percepută ca având o contribuție și la conștientizarea problemelor sociale și politice (9 persoane) și la promovarea schimbărilor de atitudine și comportament (10 persoane). Mai puțin proeminent în opinia tinerilor, dar totuși important, este văzut rolul artei în stimularea dialogului și dezbaterii (6 persoane) și a gândirii critice și reflecției personale (5 persoane).

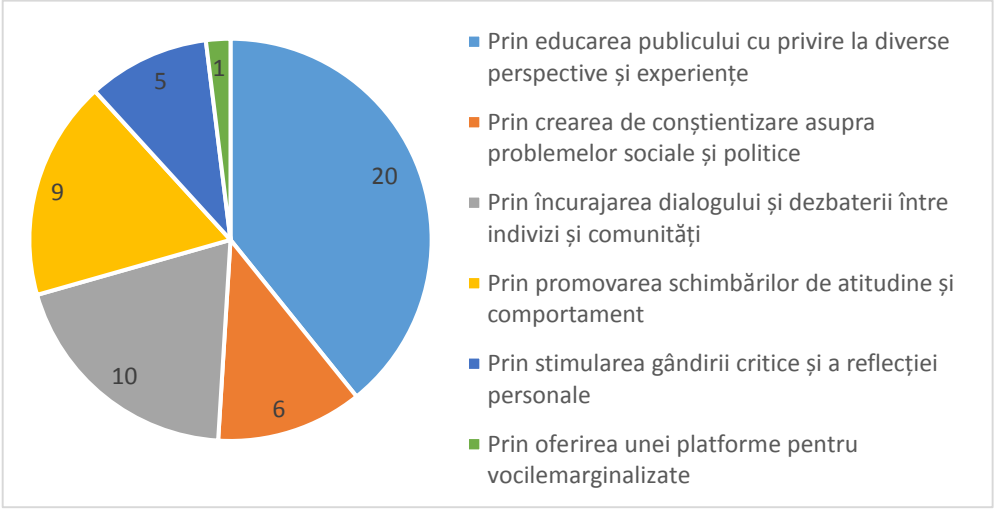

Fig. 1 Impactul social al artei (în număr persoane)

Studiul a stabilit că arta este văzută ca un mijloc de explorare și rezolvare a conflictelor interioare și sociale, oferind o platformă pentru a exprima și discuta teme relevante pentru societatea actuală, cum ar fi identitatea, migrația, ecologia și drepturile omului. Acest gen de artă este destul de important pentru că poate servi drept o modalitate de a aduce schimbări în societate. Prin arta lor, ei reflectă și critică problemele contemporane, provocând adesea publicul să se confrunte cu realitatea din jur. „*Consider că arta contemporană are un rol crucial în dezvoltarea socială, deoa-*

rece poate stimula dialogul și schimbul de idei în comunitate. În Republica Moldova, arta contemporană poate acționa ca un catalizator pentru schimbările sociale, provocând reflecții și provocând conștiința publică asupra problemelor și nevoilor societății.”(IA_1)

Arta contemporană poate contribui la educația indivizilor. Artiștii pot juca un rol esențial în educația și conștientizare prin diferite proiecte colaborative și a inițiativelor de educație artistică. Datorită acestor proiecte, ei pot contribui la creșterea nivelul de conștientizare și apreciere artistică. „*Eu cred că arta contemporană poate juca un rol important în educație și conștientizare prin intermediul proiectelor artistice colaborative și a inițiativelor de educație artistică. Prin implicarea în proiecte comunitare și educaționale, artiștii pot contribui la creșterea nivelului de conștientizare și înțelegere a problemelor sociale din Moldova.”(IA_1)*

Actualmente, artiștii contribuie la rezolvarea problemelor sociale. Ei servesc drept o sursă de schimbare a anumitor percepții față de acest subiect a populației. „*Artiștii contemporani sunt implicați în viața comunității și a ajuta la rezolvarea problemelor sociale prin proiecte care abordează probleme sociale, ateliere și evenimente care abordează probleme sociale și colaborarea cu organizații non-guvernamentale pentru a pune mesajele lor. Artiștii au capacitatea de a crește conștiința publicului, de a încuraja discuțiile și de a promova schimbarea socială prin creațiile lor.” (IA_2)*

În ***concluzie***, crearea și promovarea artei contemporane în Republica Moldova oferă nu numai o oportunitate de a crește diversitatea, ci este un mijloc esențial de a promova dezvoltarea durabilă a societății și de a construi o societate mai incluzivă.

În acest context sunt necesare următoarele recomandări: adoptarea și aplicarea politicilor culturale care susțin și promovează activitățile artistice contemporane; integrarea cursurilor și materialelor dedicate artei contemporane în curriculum școlar pentru a stimula creativitatea și gândirea critică a elevilor; sprijinirea programelor de educație în domeniul artei contemporane; investiții în dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor culturale; promovarea colaborării public-privat pentru dezvoltarea și gestionarea spațiilor culturale; dezvoltarea unei strategii de promovare și marketing a artei contemporane din Republica Moldova; organizarea de evenimente culturale și campanii de conștientizare pentru a atrage atenția asupra artei contemporane și a efectelor sale asupra dezvoltării sociale.

Referințe:

1. HUBENCO T. *Cultura artistică-formă a culturii personale.* [online] Disponibil pe: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/17-20_49.pdf
2. МАКАРОВА, Гузель. *Роль художественной культуры в процессе гуманизации личности: автореф.* канд. филос. наук, 1994. с. 18

Recomandat
***Inga CHISTRUGA- SÎNCHEVICI**, dr., lector univ.*